

Martin Daneš

Pidižvouk

aneb

Adamova ~~ne~~uvěřitelná
dobrodružství dvacet tisíc šplouchů
pod kuchyňským dřezem

Argo

Ilustrovala
Pavla Baštanová

Martin Daneš

Pidižvouk

aneb

Adamova neuvěřitelná dobrodružství
dvacet tisíc šplouchů pod kuchyňským dřezem

Ilustrovala Pavla Baštanová. Odpovědná redaktorka Alena Pokorná.

Jazyková redakce Tereza Kodlová. Korektorka Marcela Blažková.

Grafická úprava a sazba Tomáš Cikán. Technický redaktor Milan Dorazil.

Vydalo nakladatelství Argo, Miličova 13, 130 00 Praha 3, argo@argo.cz,

www.argo.cz, roku 2025 jako svou 5917. publikaci.

Vytiskla tiskárna Finidr.

Vydání první.

Pro čtenáře od 8 let.

ISBN 978-80-257-4814-5

Aktuality o našich knihách pro děti a mládež můžete sledovat
na www.facebook.com/mensiArgo

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod KOSMAS

sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, fax: 226 519 387

e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit
v internetovém knihkupectví www.kosmas.cz

1.

Odkud přiletěl racek?

Začaly prázdniny a na Adama padly chmury. Většina kamarádů někam odjela a on zůstal doma sám. „Nejsou peníze,“ říkala maminka. Tuhle větu Adam dobře znal a nazýval ji maminčin vypínač: kdykoli vyslovil nějaké přání (a neměl ta přání kdo-víjaká, spíš taková obyčejná), tasila ji mamka jako meč, jímž jediným švihem utřala jakoukoli další diskusi.

Maminka se jednou Adamovi svěřila, že si k němu s tatínkem přáli pořídit sestřičku nebo bratříčka, ale že si to bohužel nemohli dovolit. Adama to tenkrát velmi překvapilo. Už dávno pochopil, že miminka nenosí čáp, až do té chvíle však netušil, že se nakupují za peníze tak jako mobil nebo křeček. A i když by ho to bylo moc zajímalo, neodvážil se mamky zeptat, ve kterém obchodě koupili jeho.

Peníze nejsou důležité, klidně si je všechny nech! říkal si v duchu Adam. To, po čem nejvíc toužil, bylo někam se podívat a zažít dobrodružství, která si bůhvíproč spojoval s dalekými kraji. Ale mohlo to být klidně i někde blíž, než je ostrov Robinsona Crusoea. Adam trávil celý rok na sídlišti a znal tu každý kámen i betonový blok. Spolužáci Viktor a Petr už druhý den po vysvědčení někam odjeli... Šimon zatím taky seděl doma na zadku, jenže to byl náfuka a šprt. Spíš než chodit za Šimonem, to radši zůstane Adam sám.

Ode dneška už tedy docela sám nebyl. Teta k nim ráno přivezla bratrance Honzíka. Se slzami v očích vysvětlovala, že musí někam odjet, že neví, jestli ho najde, nebylo to vůbec srozumitelné, děkovala Adamově mamce, že Honzíka pohlídá, a slibovala, že si hoča za pár dní vyzvedne. Po tetině odchodu se spěchal Adam zavřít do svého pokojíku, aby měl klid. Honzík namluvil hektolitry řečí, normálně si s ním popovídat se ale nedalo, protože mu bylo teprve pět let.

Adam byl v pokojíku tiše jako pěna a přál si, aby na něho rodiče zapomněli. Nevyšlo to: už po pár minutách mu kdosi zaklepal na dveře. Když zrovna neměli doma návštěvu, rodiče na něho neklepali a do jeho pokoje vstupovali bez vyzvání jako do nádražní čekárny.

„Dále!“ zvolal Adam neochotně, protože tušil, co ho čeká.

Do pokojíku vešla maminka a za ruku vedla Honzíka.

„Vedu ti, Adame, nového kamaráda!“ pravila nadšeně, jako by byl Honzík křížencem Harryho Pottera se Supermanem.

„Jak to, nového?“ podivil se Adam. „Já přece Honzíka znám.“

„Můžete si spolu, chlupci, povídat,“ pokračovala mamka, jako by byl nic neřekl. „A myslíš si, Adame, že bys Honzíkovi půjčil nějaké hračky?“

„Beze všeho,“ odpověděl.

Od té doby, co chodil do školy, ztratil Adam zájem o hračky, které teď ležely na dně jeho skříně a o samotě se možná trochu nudily. Když se mamka vzdálila, otevřel Adam skřínku dokořán, řekl Honzíkovi, ať si vybere, co chce, a velkodušně dodal, že si může vzít klidně všechno.

Při pohledu na tu záplavu autíček a dalších hraček vykulil Honzík oči a div že za nimi do skřínky sám nevlezl. Potom nejspíš usoudil, že by mu to k ničemu nebylo, a začal hračky jednu po druhé vytahovat ven. U červeného autobusu se dvěma bílými vodorovnými pruhy se zarazil, chvíli jej držel v ruce a prohlížel ze všech stran. Když se dost vynadával, položil model na stůl stojící pod oknem, usedl na židli a začal s ním pojíždět sem a tam.

Byly doby, kdy si Adam dokázal s tímhle autobusem hrát celé hodiny. Nyní byl očitým svědkem toho, jak moc se líbí Honzíkovi, a znenadání pocítil, že ho dráždí pohled na malého bratrance, který si přivlastnil jeho hračku. Sebral se a vyšel z pokojíku, aby se na to nemusel dál dívat.

Maminka našla Adama, jak sedí u kuchyňského stolu a počítá kostky na ubrusu. Zeptala se, proč není ve svém pokoji a jestli se s Honzíkem nepohádali. Adam odpověděl, že ne, že je všechno v pořádku, zvedl se ze židle a odšoural se zpět do svého pokojíku.

To, co spatřil uvnitř, Adama zaskočilo. Dvířka poloprázdné skříňky byla otevřená, Honzík pořád seděl na židli před červeným autobusem se dvěma bílými vodorovnými pruhy, těsně vedle Adamovy hračky ale nyní stál bílý racek se šedými křídly, žlutým zobákem a plovacími blánami na nohou. Honzík se k rackovi nakláněl, jako by s ním vedl důvěrný rozhovor.

„Kdes to sebral?“ zeptal se Adam, který tohohle plyšáka viděl poprvé v životě.

„Tam,“ mávl Honzík rukou směrem k otevřenému oknu. „A nikde jsem ho nesebral. On přišel sám!“

„To mi chceš nakecat, že sem ten racek vletěl oknem?“

„Ano, vletěl,“ přitakal Honzík. „A řekl mi, že se jmenuje Pidižvouk.“

„Pohádky si vyprávěj prckům, jako seš ty!“

Adam si pomyslel, že nejenže je Honzík malý, ale taky strašně prolhaný, a odešel se zeptat mamky, zda s sebou teta nepřinesla nějaké Honzíkovy hračky. Možná je zapoměla v předsíni a mamka pak Honzíkovi předala jeho plyšáka v době, kdy seděl Adam sám v kuchyni.

„O žádných Honzíkových hračkách nic nevím,“ řekla maminka. „Proč se ptáš? Jemu nestačí ty tvoje?“

„Já jenom tak. Jasně že mu stačí,“ zamumlal Adam a vrátil se do svého pokojíku.

Honzík se mezitím nepohnul ani o milimetr a s očima navrch hlavy hleděl na plyšového racka stojícího před ním na stole.

„Konec legrace, Honzíku,“ uhodil na něho Adam. „Jak se sem dostal ten racek?“

„Řekl jsem ti, že přilítl oknem,“ trval na svém Honzík.

Adam uvažoval o tom, zda racek nevypadl z okna sousedce odshora a Honzík ho nezvedl z okenního parapetu. Jenomže co by starší paní, která bydlela o patro výš, dělala s plyšovým rackem?

„Chci slyšet pravdu,“ naléhal Adam. „Kde jsi sebral tuhle hračku?“

„Už jsem ti to řekl třikrát,“ odsekl Honzík. „A Pidižvouk není žádná hračka. Je to můj kamarád a je živý!“

Adam dostal nápad a hned se jej rozhodl uskutečnit. Natáhl se po plyšákovu s úmyslem zakroutit mu krkem; v případě, že nezačne kvičet bolestí, nezbude Honzíkovi nic jiného než uznat, že není živý. Vtom se otevřely dveře a do pokoje vešla maminka.

„Upekla jsem bábovku. Dáte si, kluci?“ zeptala se.

Maminka si povšimla racka a s úsměvem se obrátila k Honzíkovi:

„Kdopak to k nám přiletěl?“

„Jmenuje se Pidižvouk!“ chlubil se Honzík.

„Máš hezkého kamaráda,“ řekla maminka. „V očích mu jiskří, vypadá úplně jako živý!“

Adamova mamka neměla v synových hračkách přehled a zjevně si myslela, že půjčil Honzíkovi plyšáka on.

Adam pohlédl na plyšáka. Oči ze žlutých korálků s černou tečkou uprostřed působily vážně tak, jako by patřily živému rackovi, a Adam by skoro byl řekl, že se na něho smějí.

„Pojďte na tu bábovku, hoši,“ dodala maminka. „Svého kamaráda si, Honzíku, samozřejmě můžeš vzít s sebou.“

Maminka se otočila a vyšla ven z pokoje. Honzík sáhl po plyšákovi, který jako by se lehce zachvěl nebo zavrtěl hlavou. Byl to samozřejmě klam, protože tohle plyšáci nedělají. Honzík se každopádně stáhl a na bábovku vyrazil s prázdnýma rukama.

Chlapci vstoupili do obývacího pokoje. Adamův táta seděl na gauči, četl noviny a mamka sem právě přinášela z kuchyně velký talíř s vonící bábovkou. Odkrojila jeden díl, podala jej Honzíkovi a ostatní vyzvala, ať si ukrojí sami.

Tatínek se lačně vrhl po bábovce a maminka mu oznámila:

„Honzík má nového kamaráda – krásného racka Pidižlíka.“

„Jmenuje se Pidižvouk!“ opravil ji Honzík.

„Promiň, trochu jsem to popletla,“ řekla Adamova maminka.

„Hezké jméno,“ poznamenal tatínek s ústy plnými bábovky.

„Pidižvouk je pěkně praštěný jméno,“ ucedil Adam a v tu ránu ho probodly dva páry očí.

„To jo,“ připustil Honzík, „je pěkně praštěný.“

Adamovi rodiče na sebe překvapeně pohlédli.

„Honzíku, nemusíš po Adamovi všechno papouškovat jen proto, abys mu udělal radost,“ poučil chlapce Adamův otec.

„To jméno sis vymyslel ty, a tak je pěkné,“ podtrhla s neotřesitelnou logikou Adamova maminka.

„Nene,“ řekl Honzík, „já jsem si ho nevymyslel.“

„A kdopak ho vymyslel, když ne ty?“ zajímal se tatínek. „Na našeho Adama to nevypadá.“

„To, jak se jmenuje, mi řekl on sám,“ odpověděl Honzík.

„Že mě to hned nenapadlo!“ podotkl tatínek s úlevou.

Adam protáhl obličej: kdykoli začnou dospělí předstírat, že uvěřili výmyslu malého dítěte, působí svou urputnou snahou zalíbit se směšně. Jeho rodiče nebyli v tomto ohledu žádnou výjimkou.

Když dojedli bábovku, vrátili se chlapci do pokojíku. Adam šlehl pohledem po plyšákoví stojícím na stole vedle červeného autobusu se dvěma bílými vodorovnými pruhy a pokračoval ve výslechu:

„Takže ty tvrdíš, že sem ten racek přilítl oknem a řekl ti, jak se jmenuje?“

„Jo.“

„A co ti ještě řekl?“

„Spoustu věcí. Řekl mi, že vylezl z kanálu.“

„Z kanálu?“ podivil se Adam. „Prosím tě, kam na ty nápady chodíš? Před chvilkou jsi říkal, že přilítl oknem.“

„Přilítl oknem, napřed ale vylezl z kanálu,“ vysvětlil Honzík.

„Mluvíš jako malej Věna,“ zpražil ho Adam. „Pokud jsi to nevěděl, tak ptáci neprolézají kanály, ale lítají na nebi.“

„Nejsem Věna,“ zlobil se bratranec, „jsem Honzík! Pidižvouk bydlí pod zemí. Jestli chceš, tak se ho na to zeptej sám.“

„Honzíku,“ pravil Adam blahosklonným tónem, jakým hovoří starší chlapci k malým dětem, „žádný pták na světě se nejmenuje Pidižvouk a nežije pod zemí.“

„Můžeš mi říct, odkud tohle všechno víš? A nejsi ty náhodou nějaký chytrý?“ promluvil najednou ten racek.

2.

Pidižvouk zve chlapce na výlet

Adam bezděčně otevřel ústa. To není možné – v tom plyšákovvi musí být ukrytý přístroj napodobující lidský hlas! Adamovo překvapení se změnilo v němý úžas, když se podíval na racka zblízka a zjistil, že není vůbec plyšový, ale že je naopak celý opeřený a dočista živý.

„Co má tohle znamenat?“ zhrozil se Adam. „To není hračka?“

„To jsou mi nápady!“ durdil se racek. „Jak jsi, prosím tě, přišel na to, že jsem hračka?“

„Já nevím. Až doteď jsi tak vypadal... A ty teda mluvíš jako lidi?“

„Jestli mluvím jako lidi? Jistěže ne!“

„Ale ne, mluvíš... Vždyť já tě slyším!“

„Když mě slyšíš, proč se tak hloupě ptáš?“ zpražil Adama racek a uraženě si načechrал levé křídlo.

Adam nevěděl, co si má o tom všem myslet. Nerozmlouval s racek denně, vlastně až do téhle chvíle se žádným. První mluvící racek, na něhož narazil, působil dost namyšleně.

„Jmenuješ se Pidižvouk?“ zeptal se Adam.

Racek přikývl zobákem.

„Divné jméno...“ ušklíbl se Adam.

„Divné nedivné – je moje,“ odsekl racek. „A ty se jmenuješ jak?“

„Adam.“

„Eidam,“ řekl Pidižvouk.

„Ne, Adam se jmenuju!“ opakoval chlapec silnějším hlasem.

„Vždyť říkám – Eidam!“ opáčil Pidižvouk.

Adam si pomyslel, že nejenže je ten racek namyšlený, ale nejspíš i lehce nedoslýchavý. Než se s ním handrkovat o jedno písmenko, to raději změni téma:

„Povídal Honzík, že žiješ pod zemí. Je to pravda?“

„Ano i ne.“

„Nerozumím. Tak ano, nebo ne?“

„Správně bych měl asi říct, že žiju přesně na opačné straně než ty. Ale protože by to pro tebe bylo takhle nejspíš malinko složité, odpovím ano.“

„A není ti pod zemí trochu těsno?“ zajímal se Adam.

„Naopak, místa je u nás tolik, že můžeš letět celý den a celou noc a nedolétneš na konec.“

„Opravdu? A jak to tam vypadá? Máte tam taky nebe, hory, stromy, potoky a řeky?“

„Ano, to všechno u nás je a ještě mnohem víc... Slovy se to nedá popsát!“ horoval Pidižvouk. „Chtěli byste se tam, hoši, podívat?“

„Proč ne?“ odpověděl Adam. „Jsem doma a nemám co dělat... Ale nevím, jak Honzík. Přivedla ho sem teta a má si pro něho zase brzo přijít.“

„Buď se mnou na výlet pojedete oba dva, nebo nikdo. Je to potřeba kvůli vyvážení při letu,“ zdůraznil Pidižvouk. „Navíc Honzík s námi jet chce. Mám pravdu, Honzíku?“

„Chci, chci, chci, chci, chci, chci, chci!“

Honzík skákal na místě a mával přitom rukama jako pták, který se marně pokouší odlepit od země. Jeho číslo přerušil vpád Adamovy maminky do pokojíku. Adam úlekem nadskočil a postavil se zády ke stolu, aby zakryl výhled na obživlého plyšáka.

„Povídejte si, hoši,“ řekla maminka, „nešlo by to ale trochu tišeji?“

Vtom si povšimla Adamova strnulého postoje a vystrašeného výrazu.

„Copak?“ zeptala se. „Něco přede mnou skrýváte?“

Udělala dva kroky a zakopla o jednu z hraček rozházených po zemi. Aniž by se podívala pod nohy, došla až ke stolu a zastavila se. Adam se s hrůzou otočil tam, kam hleděla mamka.

Na stole stál plyšový racek.

„Pokud jste měli v úmyslu mě vylekat, tak se vám to povedlo,“ zasmála se maminka. „To je přece náš Pidižlík!“

„Pidižvouk!“ opravil ji Honzík.

„Promiň,“ řekla. „Zase jsem to spletla.“

Sotva se za maminkou zavřely dveře, otočil se Adam ke stolu: vedle červeného autobusu se dvěma bílými vodorovnými pruhy stál racek, celý opeřený a dočista živý.

„Kde jsme to přestali?“ zeptal se Pidižvouk, jako by se nechumelilo.

„Říkals, že nás vezmeš na výlet,“ řekl Adam tlumeným hlasem.

„Vždyť já vím, Vladane!“ odsekl Pidižvouk. „Kvůli Honzíkovi si starosti nedělej. Všecko se stihne, a dřív než si Honzíkova maminka srovná pocuchaná křídla, budete oba zpátky.“

„Jo!“ zaradoval se Honzík a hned se zeptal: „Vezmeme s sebou tetu a strejdu?“

„Tohle není moc dobrý nápad,“ odpověděl Pidižvouk. „Víš, Honzíku, velcí lidé jsou trochu zvláštní: věří v existenci jediného světa – toho jejich. V tomhle světě se rackové nanejvýš umí chechtat. Jen si vzpomeň: ještě před chvilkou ani tady Babran nechtěl věřit tomu, že mluvím. Naši cestu bude třeba před jeho rodiči utajit, protože kdyby se o ní dozvěděli, mohli by provést nějakou nepředloženost.“

„Ale jak to před našima utajíme? Když tady nebudeme, tak si moje má...“ spustil Adam, Pidižvok ho ale přerušil:

„Jak, jak... Neptej se pořád a důvěřuj mi!“

„A jak se to tam u vás vlastně jmenuje?“

Jen co dořekl svou otázku, uvědomil si Adam, že zase začíná slovem *jak*.

„Držkoplecoholenošťouchánov!“ vychrlil ze sebe Pidižvok.

„To je nemožné jméno!“ vyprskl Honzík.

Adam položil bratranci prst na ústa a řekl:

„Mamka sem už jednou přilítla, že moc křičíme. Chceš, aby přišla podruhé?“ Otočil se k Pidižvokovi a dodal: „Honzík má pravdu. To jméno není nic moc.“

„Možná to bude tím, že jsem si ho právě vymyslel,“ přiznal Pidižvok. „Ve skutečnosti to místo žádné jméno nemá. Když už je musíme nějak nazvat, říkáme prostě u nás. Neztrácejme ale čas planým tlacháním. Buď se mnou vyrazíte na dobrodružnou cestu, nebo zůstanete tady a budete se cpát bábovkou. Vyberte si.“

„Bábovku jsem už měl. Jdu s Pidižvokem!“ rozhodl Honzík a v očích mu zajiskřilo ještě víc než plyšovému rackovi, jehož mezitím vystřídal racek živý.

„Výborně,“ zaradoval se Pidižvok. „A víte co? Lepší bude neotálet a vydat se hned na cestu. Nemáte na nejbližší čas domluveny nějaké schůzky, školení, pracovní pohovory a tak podobně?“

Honzík se zatvářil bezradně a Adam odpověděl:
„Žádné schůzky nemáme. Jsme přece děti! Honzík ještě do školy nechodí a já mám teď prázdniny.“
„To se mi hodí, protože máme už celkem naspěch,“ uzavřel celou rozpravu Pidižvouk.

3.

Adam odmítá nevyzkoušené dopravní prostředky

K Pidižvoukovi domů nejezdily autobusy, tramvaje, a dokonce ani metro, třebaže bydlel pod zemí. K destinaci chybějící v nabídce cestovních kanceláří nevedla žádná silnice, a tak začali všichni tři přemýšlet o nejlepší způsobu, jak se tam dostat. Pidižvouk navrhl vzít to zkratkou přes kanalizační poklop. Ze všeho nejdřív se ale budou muset dostat ven z bytu Adamových rodičů.

„Dveřma to nepůjde,“ řekl Adam. „Mě samotného by naši ven pustili, ale ne s Honzíkem. Přivedla ho sem teta a mamka má o něho strach.“

„Vidím, Strádáme, že máš talent k nalézání důvodů, proč něco nejde,“ podotkl Pidižvouk. „Nevadí, ven se můžeme dostat i jinak než dveřmi. Už jste někdy, chlapci, letěli letadlem?“